

**Nationale Tuinweek
11-19 juni**

Een klimaatriendelijke tuin

Wat is de eerste stap als je wilt beginnen?

Haal de tegels eruit en zorg voor groen

Zorg dat regenwater direct in de borders kan stromen.

Een klinkerpad en stapstenen laten ook makkelijk water door

Tips over klimaatadaptieve planten, zie [Inspiratiewebinar Steenbreek - YouTube](#)

Welkom aan onze nieuwe IVN leden

Raymon Elbers uit Velden

Casper de Bruin uit Velden

Mylene de Bruin-Pires uit Velden

Kyra de Bruin (2010) uit Velden

Milan de Bruin (2013) Velden

Nikki de Bruin (2016) uit Velden

Natuur in de stad

27 april was het koningsmarkt in Venlo.

IVN maasduinen was aanwezig. De stand is bemand geweest door Hans Billekens en Sjeng Vissers. Er waren vogelhuisjes en planten in de aanbieding. IVN heeft gezorgd voor flyers (lidmaatschap en wandeltochten) om uit te delen.

De stand is redelijk goed bezocht en er hebben leuke gesprekken plaats gevonden.

Wat opviel is dat de naam IVN bij veel passanten en bezoekers helemaal niet bekend is.

Tekst: Sjeng Vissers

Foto: Joyce Vissers

Vogelgriepsurveillance

In Nederland zijn sinds oktober 2021 meer dan 6 miljoen kippen, eenden en kalkoenen gedood vanwege een besmetting met vogelgriep of een ruiming uit voorzorg. Hoewel het aantal besmettingen bij gehouden pluimvee sinds eind 2022 sterk is teruggelopen, is er nog altijd virus aanwezig onder wilde vogels.

De vogelgriepuitbraak in 2021-2022-2023 wordt veroorzaakt door het H5N1-virus en kenmerkt zich door een veelheid aan betrokken wilde vogelsoorten. Het virus lijkt zich te verspreiden tussen verschillende typen vogelsoorten. Er is nog geen idee hoeveel wilde vogels het virus inmiddels bij zich dragen. Ook is nog onbekend in hoeverre besmette pluimveebedrijven het virus verspreiden in de omgeving, voordat alle dieren zijn gedood. Onderzoek van het Europese referentielaboratorium voor aviaire influenza toont aan dat het huidige hoog-pathogene vogelgriepvirus enige tijd "stil" kan circuleren in besmette uleskuikens.

De situatie is onderhand rampzalig te noemen. Het virus is jaarrond aanwezig. Grote zorgen zijn er over de wereldwijde verspreiding van H5N1 en over de besmetting van diverse zoogdiersoorten, in het bijzonder de besmetting van zoogdier op zoogdier.

SINDS 5 OKTOBER 2022 GELDT VOOR HET HELE LAND WEER EEN AFSCHERMPlicht VOOR HET HOBBYPLUIMVEE EN EEN OPHOKPlicht VOOR HET COMMERCIEEL PLUIMVEE

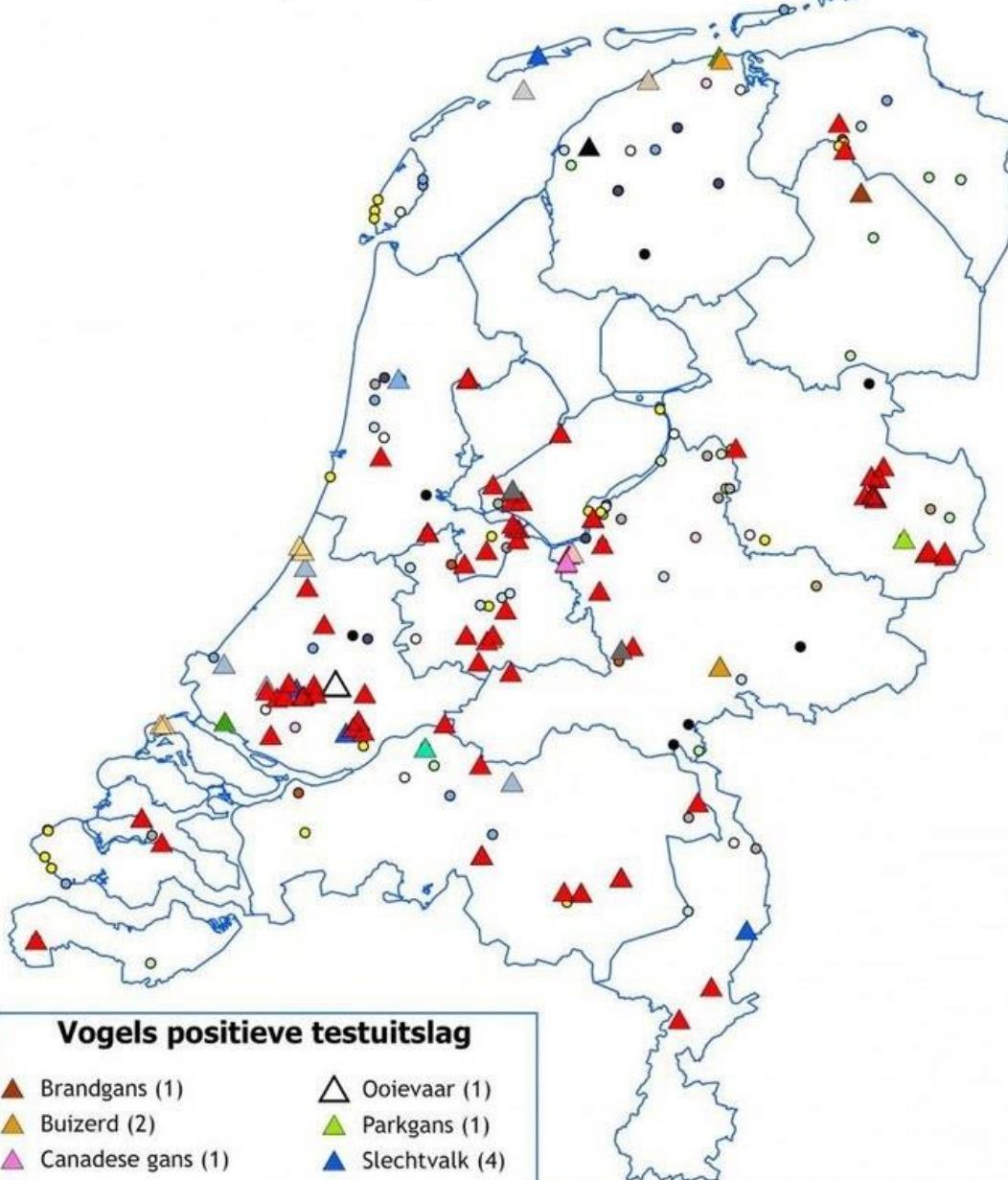
Update 21 mei 2023: Duizenden wilde vogels zijn de afgelopen weken dood aangetroffen op vele plaatsen in Nederland. Vrijwilligers zijn actief om de kadavers op te ruimen. In andere Europese landen doet zich hetzelfde verschijnsel voor: vogelgriep (H5N1) is nog zeer aanwezig onder wilde vogels, vooral kokmeeuwen, maar ook slechtvalken zijn slachtoffer. De EFSA verwacht dat er zich in juli en augustus weer besmettingen zullen voordoen bij gehouden pluimvee, wanneer jonge vogels die een besmetting overleven, de broedkolonies verlaten.

OPROEP: raak de zieke/dode vogels niet aan en houdt uw kat of hond op afstand.

In natuurgebieden kunt u de boswachter of eigenaar bellen. Bel de gemeente of de dierenambulance ☎0900-0245, zij kunnen u vertellen wat u het beste kunt doen.

[Ik heb een zieke of gewonde vogel gevonden, wat moet ik doen? | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vogelgriep)

Vogelgriepsurveillance bij vogels periode januari - 2 maart 2023

Vogels positieve testuitslag

▲ Brandgans (1)	△ Ooievaar (1)
▲ Buizerd (2)	▲ Parkgans (1)
▲ Canadese gans (1)	▲ Slechtvalk (4)
▲ Drieteenstrandloper (4)	▲ Stormmeeuw (1)
▲ Eend (1)	▲ Velduil (1)
▲ Grauwe gans (1)	▲ Watersnip (1)
▲ Kauw (2)	▲ Wilde eend (1)
▲ Kleine rietgans (1)	▲ Wulp (2)
▲ Knobbelzwaan (1)	▲ Zilvermeeuw (4)
▲ Kokmeeuw (84)	▲ Zwarte kraai (1)
▲ Meeuw (12)	

Vogels negatieve testuitslag

● Aalscholver (6)	○ Overig (5)
○ Duif (10)	● Ral (5)
○ Eend (14)	○ Roofvogel (11)
○ Gans (12)	● Steltloper (2)
● Kraaiachtige (9)	○ Uil (2)
○ Meeuw (29)	○ Zwaan (14)

(c) DWHC, NVWA, Sovon, WBVR, 22 maart 2023

Verlag excursie Biesbosch.

Op zaterdag 22 april jl. zijn vier leden van de vogelwerkgroep, t.w. Ron Keijers, Gerard Roes, Mart Vissers en ondergetekende een dag naar de Biesbosch geweest. Dit unieke gebied, een van de weinige zoetwatergebieden die onder in vloed van eb en vloed staan, staat bekend om de vele soorten vogels en de aantallen vogels die daar voorkomen.

De dag indeling zag er als volgt uit: voor de morgen hadden we een fluisterboot gereserveerd om het gebied vanaf het water te bekijken en beluisteren. Na de middag stonden de voormalige polders ten westen van Werkendam op het programma. Deze polders zijn vanaf 2015 in het kader van Ruimte voor de Rivier ingericht als overstromingsgebied voor de Merwede en de Maas en in deze natte met veel ondiepe plassen worden dan ook veel Steltlopers en Eenden soorten waargenomen.

Effe voor negen uur stapten we in Geertruidenberg in de fluisterboot, waar gelijk een Visdief mooi poseerde.

Via het riviertje de Donge, waar vooral de Futen opuielen, staken we de Bergsche Maas over om in het krekengebied te komen.

In deze krekken hoorden we verschillende soorten rietzangers, zoals de Cetti's Zanger. Deze, van oorsprong meer zuidelijke soort, is de laatste jaren aan een opmars bezig. Vooral omdat de winters in ons kikkerlandje niet meer zo streng zijn. Het is een soort die je bijna niet te zien krijgt, maar vooral opvalt door zijn zeer luide zang.

Al varende door de kreken hoorden we ook verschillende Roerdompen. Op een gegeven moment wel vier tegelijk, maar ze lieten zich niet zien. Wat wij als (hobby)fotografen erg jammer vonden.

We volgden een vaarroute die ons door het verhuurbedrijf was aangeraden en toen we ongeveer bij het keerpunt waren, na twee uur varen, zagen we onze eerste Zearend van die dag. Het was een volwassen vogel wat goed te zien was aan zijn witte staart.

Tegen 13.00 uur waren we weer terug in Geertruidenberg. Juist op dat moment begon het te regenen. Dus kunnen we wel stellen dat we tijdens het vaargedeelte van de excursie geluk hebben gehad met het weer.

Zoals eerder geschreven hadden we 's middags de polders op het programma staan, met o.a. een wandeltocht door deze polders. Maar omdat het maar bleef regenen werd besloten om verder te vogelen vanuit de mobiele schuilhut (denk auto). Na een bakkie leut werd de tocht voortgezet.

Omdat het maar bleef regenen werd de excursie per auto voortgezet. Op waarneming.nl was een Draaihals gemeld. Toen we op de plek waar de Draaihals ingevoerd was aankwamen zagen we een grote vogel in een dode boom zitten.

Zearend nr. 2 van die dag was een feit, en deze zat op redelijke afstand om een acceptabele foto van te schieten. Het was een jonge vogel vermoedelijk van vorig jaar. Kort daarop liet zich nog een tweede exemplaar zien. Deze mooie waarnemingen redden de dag. De Draaihals hebben we overigens niet gevonden.

Een stuk verder de polders in lieten zich nog vogels zien als de Lepelaar, Bruine Kiekendief en Krooneend.

We kunnen, ondanks het regenweer na de middag, terugblikken op een geslaagde vogeldag.

We hebben dan ook 89 verschillende vogelsoorten waargenomen die dag: Fuut, Aalscholver, Roerdomp, Grote Zilverreiger, Blauwe Reiger, Lepelaar, Knobbelswaan, Grauwe Gans, Canadese Gans, Brandgans, Rotgans, Nijlgans, Bergeend, Krakeend, Wintertaling, Wilde Eend, Slobeend, Krooneend, Tafeleend, Kuifeend, Zeearend, Bruine Kiekendief, Buizerd, Torenualk, Patrijs, Fazant, Waterhoen, Meerkoet, Scholekster, Kievit, Kemphaan, Grutto, Wulp, Tureluur, Groenpootruiter, Witgat, Bosruiter, Oeverloper, Kokmeeuw, Stormmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Pontische Meeuw, Visdief, Holenduif, Houtduif, Turkse Turtel, Koekoek, IJsvogel, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Veldleeuwerik, Boerenzwaluw, Boompieper, Graspieper, Gele Kwikstaart, Witte Kwikstaart, Winterkoning, Heggenmus, Roodborst, Nachtegaal, Blauwborst, Gekraagde Roodstaart, Paapje, Merel, Zanglijster, Cetti's Zanger, Rietzanger, Bosrietzanger, Kleine Karekiet, Grasmus, Zwartkop, Tjiftjaf, Fitis, Bonte Vliegenvanger, Staartmees, Pimpelmees, Koolmees, Boomkruiper, Gaai, Ekster, Kauw, Roek, Zwarte Kraai, Spreeuw, Huismus, Vink, Appelvink en Rietgors.

Tekst: Theo Lommen.

Foto's van Ron Keijers: Fuut en Visdief

Foto's van Theo Lommen: Scholekster, Groenpootruiter en Krooneend.

Foto van Gerard Roes: Zeearend.

Foto van Mart Vissers: Grutto's in de vlucht.

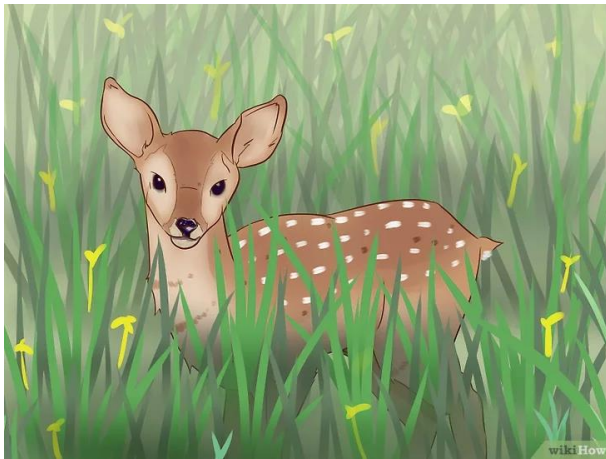
Geboortegolf in Nationaal Park de Maasduinen

Dode reekalven gevonden

Na de geboortegolf van vogels is nu de geboortegolf van zoogdieren aan de beurt. Onze IVN gidsen maken geregeld een ronde over o.a. de Hamert om te controleren op gewonde dieren ten bate van het beheer in het Nationaal Park. Vaak zijn deze dieren goed in verstopten. Zo ook de reeën. Helaas zijn er dode reekalven gevonden!

[Het gedrag van reeën bestaat uit eten, rusten en voortplanten \(over-reeen.nl\).](http://over-reeen.nl)

Er is veel bekend over de leefomstandigheden om deze populatie in stand te houden.

Een kalf kan doorgaans in een half uur na de geboorte al staan. Echter, de moeder houdt het kalf de eerste week verstopt tussen de planten. Als je een klein kalf ziet liggen bedekt met bladeren en planten dan is het daar verstopt door zijn moeder, die 's avonds terug zal komen. Op deze manier worden ze minder snel ontdekt door roofdieren.

MAAR mensen gaan op jacht met hun hond op zoek naar reekalfjes en pakken ze dan op om te aaien. Het reekalf verstijft van schrik!

Zowel de hond als de mens verstoren hiermee het nest van de reekalf. De moeder herkent de geur van het jonge kalf niet en zal niet terug komen om het jong te zogen. Deze reekalven sterven een gruwelijke hongerdood!

Reekalveren ouder dan een week zullen op de ulucht slaan. Zij vertonen al uluchtinstinct. Als je de moeder 's avonds terug ziet komen, dan is het waarschijnlijk dat het kalf minder dan 3 weken oud is. De moeder en het kalf zullen elkaar telkens op dezelfde plek ontmoeten, totdat het kalf oud genoeg is om zelf vegetatie te gaan zoeken. De reekalveren blijven bij hun moeder zuigen tot er geen melk meer is. Dit is onderdeel van het vormen van een band tussen moeder en kalf. Als het kalf sterk genoeg is gaan ze samen met de kudde mee. Reekalveren foerageren bladeren, bast, wild fruit en paddenstoelen.

OPROEP : laat de jongen liggen en houdt afstand!

Tekst: Annet Weijkamp

Wolf gezien?

Waarneming

Om een goed beeld te krijgen van de vestiging van wolven in Nederland verzoekt het team van Wolven in Nederland waarnemingen van wolven zo snel mogelijk door te geven. **Dit kan via onderstaand formulier.** Na een melding zal, indien nodig, een van ons met je contact opnemen voor meer informatie.

Bij schade aan landbouwhuisdieren kunt u dit doorgeven aan de verantwoordelijke overheidsinstantie BIJ12 op nummer 085-4862222.

Het zou erg mooi zijn als het je lukt een foto van het dier te maken. Geef ook duidelijk aan waar je het dier denkt gezien te hebben, eventueel via een placemark in Google Earth. Na toe sturing van deze gegevens en een beschrijving van de waarneming proberen wij je uitsluitsel over je waarneming te geven.

[Wolf gezien? | Wolven in Nederland](#)

Algemeen

Wat is het IVN?

Het instituut voor Natuur, educatie en duurzaamheid is een landelijke vereniging met plaatselijke afdelingen. IVN Maasduinen is een afdeling met als werkgebied het noordoostelijk deel van de gemeente Venlo.

Wat wil het IVN?

Mens en Natuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij als IVN verbinden mensen en natuur. We laten jong en oud beleven hoe leuk, gezond en belangrijk natuur is. Op die manier dragen wij bij aan een duurzame samenleving, individuele gezondheid en het welzijn van iedereen.

Wat doet onze afdeling?

Onze afdeling richt zich op onderhoud van natuurgebieden, inventarisaties en educatie door middel van excursies en lezingen. In samenwerking met grondeigenaren wordt gewerkt aan verbetering van de biodiversiteit door het inzaaien van wilde bloemenranden en -akkers.

Hoe werkt een afdeling?

Alle activiteiten van IVN Maasduinen zijn vrijwilligersactiviteiten. Veel leden zijn binnen de vereniging actief. Het hart van onze vereniging zijn onze werkgroepen, daarnaast zijn ook leden actief in de natuurfotografie en met insecten.

Behalve werkgroepen zijn er ook kortlopende projecten. Zoals het inventariseren van landgoederen en bedrijventerreinen op flora en fauna. Heb je belangstelling?

Neem contact op en sluit je aan.

Hoe word je lid?

Geef je op via [Aanmelden - Maasduinen \(ivn.nl\)](https://www.ivn.nl/maasduinen/aanmelden)

Wat kost een lidmaatschap?

Een lidmaatschap per huishouden bedraagt €22,-

Een individueel lidmaatschap volwassene bedraagt €22,-

Een individueel lidmaatschap < 18 jaar bedraagt €2,50

De contributie kun je jaarlijks zelf overmaken naar onze bankrekening NL94 RABO 0153513861 op naam van IVN Maasduinen onder vermelding van 'Contributie'.

Vanaf 2024 wordt de contributie verhoogt naar €25,-.

Wat ontvang je als lid?

Je kunt gratis deelnemen aan alle activiteiten binnen de afdeling. Binnen IVN kun je met korting deelnemen aan cursussen en lezingen. Je ontvangt maandelijks de nieuwsbrief van IVN-maasduinen en elk kwartaal het tijdschrift Mens en Natuur.

Werkgroepen

IVN Bestuur de Maasduinen

Voorzitter	Ton Wetjens	Tel. 06-2138 2434
Penningmeester	Hans Billekens	Tel. 06-1413 2768
Secretariaat	Annet Weijkamp	Tel. 06-1518 1174
Algemeen lid	Henny Martens	Tel. 06-3061 2548
Algemeen lid	Marc Vergeldt	Tel. 06-4159 7904

IVN Werkgroepen de Maasduinen

- Jeugd & Jongeren: Jose Wennekers jose.wennekers@outlook.com
In Veilige Handen: Jose Wennekers en Peer Maas
- Natuur Beheer: Henk Wennekers henk.wennekers@outlook.com
- Natuurpad 'Volg de Das': Sraar Geelen
Tel: 06-2219 6724
- Natuur in de stad 'Venlo': Sjeng Vissers
sjma@home.nl
- Speelnatuur 't Smokkelpad': Ton Wetjens
tonwetjens70@gmail.com
- Biodiversiteit: Annet Weijkamp
annet.weykamp@telfort.nl

- Amfibieën & reptielen: Ton Wetjens
Tel: 06-2138 2434
- Vlinders: Henny Martens
henny.martens@hotmail.nl
- Vleermuizen: Albert Raaijmakers
Tel: 06-3748 9718
- Roofvogels en Vogels: Theo Lommen
theo.lommen@hetnet.nl
- Zoogdieren: Ron Keijers
ronkeijers@hotmail.com

Eind Redactie Nieuwsbrief: Annet Weijkamp

annet.weykamp@telfort.nl

Beheerder IVN Website: Wiel Jacobs

ivn.maasduinen@live.nl

Werkgroep Vogels

- Zaterdagochtend 10 juni - monitoring vogels bij de Ravenuennen
- Zondagavond 11 juni - monitoring vogels bij de Ravenuennen
- Zondagochtend 25 juni - monitoring vogels bij de Ravenuennen

Aanmelden bij Theo Lommen via theo.lommen@hetnet.nl

Werkgroep Vlinders

- Vrijdagavond 2 juni - monitoring nachtulinders in de Stalberg a/d Maas
- Zondagochtend 4 juni - monitoring dagulinders in de Ravenuennen
- Vrijdagavond 9 juni - monitoring nachtulinders op de Dorperheide
- Zondagochtend 11 juni - monitoring kleine ijsvogelvlinder a/d Broekveldweg
- Vrijdagavond 16 juni - monitoring nachtulinders bij fam. Geelen a/d Bong 18
- Zondagochtend 18 juni - monitoring dagulinders bij het Zwart Water
- Vrijdagavond 23 juni - monitoring nachtulinders a/d Heerenuenweg
- Zondagochtend 25 juni - monitoring dagulinders op de Leermarkse heide
- Vrijdagavond 30 juni - monitoring nachtulinders a/d Putterweg

Aanmelden bij Henny Martens via henny.martens@hotmail.nl

IVN activiteiten in groot Venlo

Zondag ochtend 3 juni van 10.00 tot 12.00 uur
IVN maasduinen en IVN de Steilrand organiseren een wandeltocht
'Insecten in de Stalberg'
Verzamelpunt bij Jachthut 'Op de Hamer', Twistedenerweg 2 in Wellerlooi
Parkeerplaats P1

Aanmelden bij Henny.martens@hotmail.nl

<https://natuuracademieonline.iun.nl/resources/iun-podcasts/de-iun-tuincast/tuinen-en-kunst-in-heden-en-verleden/>

(Samen)werken aan één missie: 5 lessen

Vrijwilligers hebben een speciaal plekje in het hart van Cindy Koopsen-van de Kolk. Haar hele leven is zij al gefascineerd door mensen die zich belangeloos en met tomeloze energie inzetten voor anderen. Ze schreef het boek 'Vrijwilligers centraal' en deed afgelopen jaar onderzoek naar de samenwerking tussen vrijwilligers en beroepskrachten bij IVN. We vroegen haar wat de belangrijkste lessen zijn als het gaat om samenwerken – tussen vrijwilligers en beroepskrachten, maar ook samenwerken binnen een IVN-afdeling of project.

1. Bezint eer ge begint. 😊 Er is nooit iemand tégen samenwerken, maar je moet niet vergeten dat samenwerken het werk ook complexer maakt. Werk alleen samen als het waarde toevoegt. Zo niet: doe los van elkaar waar je goed in bent.
2. Samenwerken start met afstemmen. ❓ Heb je elkaar nodig, stem dan vooraf goed af. Wie is waarvoor verantwoordelijk, wat zijn de werkwijzen, wat kun je van elkaar verwachten? Als dit niet op voorhand duidelijk is, leidt het vaak tot gedoe op een later moment.
3. Bestuur met visie en plezier. 🤝 Als afdelingsbestuur kan je veel (meer) invloed uitoefenen – grijp die kans. Richt je aandacht minder op randvoorwaardelijke zaken en meer op samen besluiten nemen, op strategie en visievorming. Echt op besturen dus. Dat levert bijna vanzelf meer plezier op, waarmee je ook weer nieuwe bestuursleden aantrekt.
4. Onderschat je eigen waarde niet. ☆ Je draagt als IVN-afdeling niet alleen bij aan de missie – mens en natuur verbinden – maar hebt ook impact op de gezondheid van de maatschappij, op het functioneren van de democratie. Dat is heel waardevol en daar mag je als IVN'er echt trots op zijn. Als je daar te bescheiden over bent, word je minder gezien en gehoord.
5. Zorg dat je het leuk hebt. 😊 Als je je taken leuk vindt, hou je het veel langer vol. De beste graadmeter voor de vraag of je de goede dingen doet, is volgens mij dan ook: heb je plezier in wat je doet?

Teuni Verploegh

ONS IVN Senior Adviseur Communicatie

Van 1 tot en met 11 juni

Je **kans** om tuinen te bekijken in onze regio. Variëteiten, diversiteiten, verschillende functionaliteiten: er komt van alles aan bod. En tussendoor ook nog lezingen, slootjesdagen voor de kinderen.

Het wordt een feest!

Op de campagnesite natuurverbinders.nl zullen de komende weken alle **activiteiten** en de details gedeeld worden. Natuurverbinders is een IVN-campagne in Limburg om mensen te verbinden om onze natuur te helpen!

De natuur heeft je nodig!

ivn natuur
educatie
Maas en Niers

Het zou leuk zijn als veel collega IVNers ons festival komen bezoeken. En waar mogelijk ons ondersteunen, met vertellen en uitleggen over alles wat er zo in tuinen is en over IVN natuurlijk.

Hoor graag van jullie.

Stuur je reactie naar mede organisator René Elich redactie.manie@ivn-maasenniers.nl